



## PREDLOG

EVA 2024-1611-0084

# ZAKON O FISKALNEM PRAVILU (ZFISP-1)

## I. UVOD

### 1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakonodajalec EU je 29. 4. 2024 sprejel tri nove predpise, s katerim je spremenil predpise ekonomskega upravljanja EU, vključno s Paktom za stabilnost in rast. Sprejeta je bila Uredba EU št. 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta ES št. 1466/97 (v nadaljnjem besedilu: preventivna uredba). Sprejeta je bila tudi Uredba št. 2024/1246 o spremembi Uredbe ES št. 1467/97 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (v nadaljnjem besedilu: korektivna uredba). Nazadnje pa je bila sprejeta tudi Direktiva Sveta EU št. 2024/1265 o spremembi Direktive 2011/85/EU o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri.

Kot bo podrobneje predstavljeno v nadaljevanju Zakon o fiskalnem pravilu (Uradni list RS, št. 55/15, 177/20 – popr. in 129/22 – FisP-A, v nadaljnjem besedilu: ZFisP) kot krovni zakon, ki usmerja delovanje fiskalne politike, na več mestih potrebuje prilagoditev z vidika spremenjene Direktive 2011/85/EU. Rok za implementacijo slednje poteče 31. decembra 2025.

Hkrati pa je ZFisP treba spremeniti že prej zaradi njegove neuskladenosti s preventivno, v manjši meri pa tudi s korektivno uredbo. Kot je večkrat v svoji sodni praksi poudarilo Sodišče EU, kadar nacionalni predpis, ki ni usklajen, pa čeprav z neposredno uporabnim, predpisom prava EU, ostane nespremenjen, to privede do negotovega položaja, v katerem so zainteresirani subjekti v dvomu glede možnosti uporabe prava EU. Ohranitev tovrstnega nacionalnega predpisa v veljavi pomeni neizpolnitev pogodbenih obveznosti države članice.

### 2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

#### 2.1. Cilji

Osnovni cilj predlaganega zakona je zagotoviti vzdržno javnofinančno politiko, kot to predvideva 148. člen Ustave RS pa tudi zakonodaja EU na področju ekonomskega upravljanja, vključno s Paktom za stabilnost in rast. Le-tega so države članice EU kasneje večkrat dopolnjevale in nadgrajevale, zadnjič pa je bil spremenjen v aprilu 2024.

Slovenija je načelo srednjeročne uravnoveženosti proračunov vključila v Ustavo Republike Slovenije leta 2013, leta 2025 pa je bil na tej podlagi sprejet Zakon o fiskalnem pravilu (Uradni list RS, št. 55/15, 177/20 – popr. in 129/22). Zaradi poenotenja pravnih podlag na nacionalni ravni in na ravni EU se predlaga prilagoditev Zakona o fiskalnem pravilu. Ključno je, da ne bo prihajalo do različnih zahtev

na EU ravni na eni in na nacionalni zakonodaji na drugi strani, s čimer se olajša vodenje fiskalne politike in odprava nedoslednosti, ki se pojavljajo pri načrtovanju in spremljanju izvajanja fiskalnih pravil. Nacionalno fiskalno pravilo se bo tako določilo z omejitvijo rasti izdatkov, kot to predvidevajo fiskalna pravila EU. Hkrati se bodo v čim večji meri poenotili tudi strateški dokumenti fiskalnega načrtovanja, ki se pripravljajo na nacionalni ravni oziroma zaradi zahtev zakonodaje EU.

Prav tako se s predlaganim zakonom še naprej zagotavlja redno spremljanje javnih financ, ki omogoča hitro ukrepanje v primeru nepričakovanih javnofinančnih gibanj. Ker redno, nepristransko in celovito ocenjevanje na podlagi objektivnih meril občutno izboljša kakovost javnofinančne politike, se s predlaganim zakonom ohranja vloga Fiskalnega sveta, kot neodvisnega in samostojnega državnega organa, pristojnost za neodvisno oceno vzdržnosti javnih financ, oceno upoštevanja načela srednjeročne uravnoteženosti proračunov države, vključno z oceno ali so okoliščine, zaradi katerih se predlaga odklon od načela srednjeročne uravnoteženosti javnih financ, skladne s kriteriji predlaganega zakona.

Najpomembnejši specifični cilji predlaganega zakona so:

- zagotoviti dolgoročno vzdržne javne finance;
- zagotoviti jasnejši zakonski okvir za učinkovito upravljanje z javnimi financami;
- zagotoviti okvirne pogoje za makroekonomsko stabilnost ter trajen in stabilen gospodarski razvoj.

## 2.2. Načela

Pri razlagi, uporabi in spreminjanju ZFisP je treba upoštevati izhodišča ustave Republike Slovenije in prava EU.

### Ustavna izhodišča

Za učinkovito delovanje ekonomske in monetarne unije EU je poleg enotne valute in skupne monetarne politike potrebno usklajevanje ekonomskih in fiskalnih politik držav članic. Koordinacija poteka na podlagi zakonodajnega paketa ekonomskega upravljanja EU vključno s Paktom za stabilnost in rast, ki določa okvir delovanja fiskalne politike. Ekonomsko upravljanje tako spada na področje *ratione materiae* prava EU.

ZFisP je v enem delu implementacijski predpis, s katerim se prenaša v slovenski pravni red Direktiva 2011/85/EU o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic, v drugem delu pa je izvedbeni predpis, ki omogoča z vidika nacionalnega prava, zlasti po postopkovni plati, neposredno uporabo Pogodb in uredb prava EU.

Razmerje med slovenskim pravnim redom in pravom EU ureja 3.a člen ustave. Ta določa, da Slovenija z mednarodno pogodbo na EU lahko prenese izvrševanje dela suverenih pravic. Pravni akti, ki jih EU sprejema v okviru prenesenih pristojnosti, spoštuje načela pravne države, človekovih pravic in demokracije, v Republiki Sloveniji veljajo, s skladu pravno ureditvijo EU. Ta temelji na temeljnih načelih prava EU, ki se nanašajo na pravno naravo, delovanje in pravno kakovost EU.<sup>1</sup> Med njimi so še posebej pomembna načela neposredne uporabnosti, neposredne učinkovitosti, primarnosti, avtonomnosti, prenesenih pristojnosti in lojalnega sodelovanja.<sup>2</sup>

Sledeč 3.a členu ustave in pravu EU, od 1.5. 2004 v Republiki Sloveniji, zahvaljujoč njenemu polnopravnemu članstvu v EU, istočasno veljata dva pravna reda. Na področjih, na katerih je Republika Slovenija prenesla svoje pristojnosti na EU, velja in učinkuje v skladu z njegovimi temeljnimi načeli pravo EU. Na preostalih področjih pa velja pravni red Republike Slovenije. Pri izvajanju oblastvenih funkcij in izpolnjevanju pravnih obveznosti iz naslovov obeh pravnih redov je treba poznati in izvajati oba pravna

<sup>1</sup> Glej M. Avbelj, Komentar ustave RS, 3.a člen (Nova univerza, 2019).

<sup>2</sup> Podrobneje glej M. Avbelj, Sodno pravo EU (GV Založba 2020).

reda. Oba pravna reda, vsak na svojem področju, a na enem in istem teritoriju Republike Slovenija, ostajata avtonomna, s svojimi kriteriji veljavnosti, pomenom avtonomnih pravnih pojmov in lastnimi načini razlage.

Za razliko od direktiv, ki niso neposredno uporabne in jih mora država članica prenašati v svoj pravni red, pa neposredno uporabni predpisi prava EU: Pogodbe, uredbe in sklepi, veljajo in učinkujejo neposredno. Ne samo da jih ni treba, če tega sami ne zahtevajo, se jih tudi ne sme prenašati v nacionalni pravni red, ker bi se tako lahko izgubil ali izkrivil avtonomni pomen pravnih pojmov iz neposredno uporabnih aktov EU, ki so lastni pravu EU in se morajo uporabljati enotno v vseh državah članicah EU.<sup>3</sup>

Ta načelna izhodišča z vidika spreminjanja ZFisP z namenom njegove prilagoditve prenovljenemu Paktu stabilnost in rast EU pomenijo naslednje:

1. Zakonodajalec mora ZFisP, in v delu v katerem ureja relevantno materijo tudi ZJF, spremeniti tako, da bo pravilno prenesel v slovenski pravni red določbe spremenjene Direktive 2011/85/EU o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic.
2. Zakonodajalec mora ZFisP in ZJF spremeniti tako, da v slovenskem pravnem redu ne bo neskladnosti z neposredno uporabnimi uredbami Pakta za stabilnost in rast, ki bi lahko ovirale uporabo teh uredb, ali pa ustvarjale negotov položaj naslovnikov teh določb v pravnem redu Republike Slovenije.<sup>4</sup>
3. Zakonodajalec mora pri spreminjanju ZFisP in ZJF upoštevati, da sta pravo EU in nacionalno pravo dva različna, avtonomna pravna reda, tako da se vsebina neposredno uporabnih pravnih aktov EU mehanično ne prepisuje v nacionalne predpise, ker se s tem normiranje podvaja in avtonomni pravni pojmi prava EU v nasprotju z zahtevami slednjega nacionalizirajo. Slednjič to pomeni, da je ZFisP in ZJF treba spremeniti tako, da bosta v celoti implementirala zadevno Direktivo in omogočila polno učinkovanje uredb, ki jih morajo pristojni slovenski organi poznati in uporabljati hkrati s spremenjeno nacionalno zakonodajo.
4. Nomotehnično vodilo pri pripravi novega ZFisP in sprememb ZJF je tako načelo »manj je več.« To pomeni, da se v ZFisP uredi samo tisto, kar je nujno potrebno za prenos Direktive 2011/85/EU v nacionalni pravni red ter kar je nujno potrebno za izvajanje nacionalnih pristojnosti v zvezi s preventivno in korektivno uredbo.
5. V ZFisP ter ZJF se tako ne prenašajo določbe uredb, ker so te neposredno uporabne in jih morajo pristojni nacionalni organi uporabljati skupaj z ZFisP ter ZJF. Prav tako so vsi uporabljeni izrazi iz Pakta stabilnosti in rast pravni pojmi, vzeti iz avtonomnega pravnega reda EU, kar pomeni, da imajo pravo EU lasten pomen in jih ni mogoče napolnjevati z nacionalno vsebino, niti ni njihovih opredelitev iz prava EU treba ponavljati v nacionalnih predpisih.

ZFisP je sicer zakon, katerega sprejem zahteva ustava, konkretno njen 148. člen, ki je *sedes materiae* fiskalne politike Republike Slovenije na ustavni ravni in ki se glasi:

**148. člen**  
**(proračun)**

*Vsi prejemki in izdatki za financiranje javne porabe morajo biti zajeti v proračunih države.*

*Prihodki in izdatki proračunov države morajo biti srednjeročno uravnoteženi brez zadolževanja, ali pa morajo prihodki presežati izdatke. Od tega načela se lahko začasno odstopi samo v izjemnih okoliščinah za državo.*

*Z zakonom, ki ga sprejme državni zbor z dvotretjinsko večino glasov vseh poslancev, se določijo način in časovni okvir izvajanja načela iz prejšnjega odstavka, merila za določitev izjemnih okoliščin in način ravnanja ob njihovem nastopu.*

---

<sup>3</sup> Sodišče EU, zadeva C-34/73 Fratelli Variola S.p.A, z dne 10.10. 1973.

<sup>4</sup> Primerjaj: Komisija proti Nemčiji (C-74/86) z dne 26. aprila 1988, Komisija proti Franciji (C-160/99) z dne 13. julija 2000 in Komisija proti Italiji (C-214/04) z dne 7. julija 2005.

*Če proračun ni sprejet do prvega dne, ko ga je potrebno začeti izvrševati, se upravičenci, ki se financirajo iz proračuna, začasno financirajo po prejšnjem proračunu.*

Ustavno sodišče Republike Slovenije je to določbo podrobno razlagalo v svoji zadevi U-I-129/19. Iz nje izhaja naslednje:

- ZFisP ni akt o spremembi ustave in nima posebnega hierarhičnega položaja. ZFisP je izvedbeni akt za ustavno fiskalno pravilo, torej na zakonodajni ravni opredeljen način udejanjenja načela iz drugega odstavka 148. člena ustave.<sup>5</sup>
- 2. odst. 148. člena ustave po svojem bistvu zapoveduje racionalno in dolgoročno vzdržno javnofinančno politiko, ki po razumni strokovni presoji ne pelje države v nezmožnost financiranja lastnih funkcij.<sup>6</sup> Vsebuje splošne usmeritve, med njimi dolžnost skrbnega in dolgoročno vzdržnega upravljanja javnih financ. Proračunska pozicija države mora biti načrtovana tako, da na srednji rok ne nastaja tak nov javni dolg, ki bi lahko ogrozil likvidnost ali solventnost proračunov države in s tem njeno fiskalno suverenost.<sup>7</sup>
- Ekonomsko-tehnične podrobnosti te politike, načini njene izpeljave na zakonski ravni, razdelitev bremen in koristi med različne sloje prebivalstva so v ustavno očrtanih okvirih stvar proste presoje zakonodajalca.<sup>8</sup>
- »Srednjeročnost« iz ustavne določbe je treba razumeti kot dolžnost takega fiskalnega upravljanja in načrtovanja, ki se osredinja na stanje javnih financ skozi celoten ekonomski cikel in ne samo na tekoče proračunsko leto ter upošteva v vsakem letu trenutno stanje narodnega gospodarstva v ciklu. Srednjeročno uravnoteženost proračunov države brez zadolževanja je mogoče doseči na več načinov.<sup>9</sup>
- Ustava le kot načelo zapoveduje, da javna oblast načrtuje, spremlja in izvaja skupno javno trošenje ob zasledovanju njegove vzdržnosti za daljše obdobje, ob upoštevanju potrebe po mobilizaciji fiskalnega potenciala države za preprečevanje oziroma blaženje gospodarskih kriz.<sup>10</sup>
- Ustavno fiskalno pravilo se nanaša na celoto javnih financ države, na »proračune države« v smislu t. i. sektorja država, kakor ga opredeljuje tudi pravo EU oziroma sedaj veljavna metodologija ESA, ne pa na državni proračun kot tak.<sup>11</sup>

### 2.3. Poglavitne rešitve

S predlaganim zakonom se določajo pravila, s katerimi se krepí proračunska disciplina in s tem zagotavlja dolgoročna vzdržnost javnih financ.

Kvaliteto javnih financ je potrebno zagotoviti že v fazi načrtovanja, zato predlog zakona posebno pozornost posveča tej fazi. Predlagani zakon za namen vzpostavitve vzdržne javnofinančne politike določa:

- **fiskalno pravilo** oziroma način izvajanja srednjeročne uravnoteženosti proračunov države, ki je usklajeno s fiskalnimi pravili na ravni EU, s čimer se olajša vodenje fiskalne politike in odprava nedoslednosti, ki se pojavljajo pri načrtovanju in spremljanju izvajanja fiskalnih pravil. Fiskalno pravilo se bo določalo z omejitvijo rasti očiščenih odhodkov. Za poročanje o izvajanju načrta se bo vsako leto pripravilo letno poročilo.

<sup>5</sup> Ustavno sodišče U-I-129/19, tč. 77.

<sup>6</sup> Prav tam, tč. 83.

<sup>7</sup> Prav tam, tč. 85.

<sup>8</sup> Prav tam, tč. 83.

<sup>9</sup> Prav tam, tč. 84.

<sup>10</sup> Prav tam.

<sup>11</sup> Prav tam, tč. 71.

- **strateške dokumente fiskalnega načrtovanja**, ki so poenotijo z zahtevami zakonodaje EU. Ključni dokument, v katerem bodo določene fiskalne omejitve za celoten sektor država, bo Srednjeročni fiskalno-strukturni načrt, ki se bo pripravljala na 4 leta in fiksno določal rast očiščenih odhodkov.
- **vlogo Fiskalnega sveta**, ki še naprej ohranja status samostojnega in neodvisnega državnega organa za neodvisno oceno vzdržnosti javnofinančne politike, so pa skladno z zahtevami direktive o proračunskih okvirih predvidene določene spremembe v primerjavi z obstoječo ureditvijo.
- **postopek v primeru odstopanj od fiskalnega pravila** in okoliščine, ki zahtevajo pripravo revidiranega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta,
- **okoliščine, v katerih se lahko odstopi od načela srednjeročne uravnoteženosti**, ki so v največji možni meri usklajene rešitvami iz Pakta za stabilnost in rast. Določen je tudi postopek in pristojnost Vlade RS ter Fiskalnega sveta RS glede ugotovitve obstoja izjemnih okoliščin.

### **3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA**

Predlog zakona ne bo imel dodatnih neposrednih finančnih posledic za državni proračun, saj se sredstva za delovanje Fiskalnega sveta že zagotavljajo v zadostnem obsegu. Na druga javnofinančna sredstva predlog zakona nima neposrednega vpliva, bo pa pomembno vplival na oblikovanje javnofinančne politike v vseh institucionalnih enotah sektorja država.

### **4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET**

/

### **5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE**

#### **5.1 Prilagojenost predlagane ureditve pravu EU**

Kot bo podrobneje, s prikazom na posameznih zakonskih določbah, obrazloženo v nadaljevanju obstoječi ZFisP ni usklajen z novo preventivno uredbo, prilagoditve pa bodo potrebne tudi v luči spremenjene Direktive 2011/85/EU ter, v manjšem delu, tudi s korektivno uredbo. Tako se predlaga povsem prenovljen ZFisP, prav tako pa bo potrebno spremeniti tudi člene 9.a do 9.o v Zakonu o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10 in 76/23 ; v nadarjenem besedilu: ZJF), del katerih se tudi prenaša v ZFisP.

#### **5.1.1 Izhodišča prava EU**

Ekonomsko upravljanje v EU temelji zlasti na 121. in 126. členu Pogodbe o delovanju EU (v nadaljnjem besedilu: PDEU).<sup>12</sup> 126. člen PDEU določa, da se morajo države članice izogibati čezmernemu

<sup>12</sup> Pogodba o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji med Kraljevino Belgijo, Republiko Bolgarijo, Kraljevino Dansko, Zvezno republiko Nemčijo, Republiko Estonijo, Irsko, Helensko republiko, Kraljevino Španijo, Francosko republiko, Italijansko republiko, Republiko Ciper, Republiko Latvijo, Republiko Litvo, Velikim vojvodstvom Luksemburg, Madžarsko, Malto, Kraljevino Nizozemsko, Republiko Avstrijo, Republiko Poljsko, Portugalsko republiko, Romunijo, Republiko Slovenijo, Slovaško republiko, Republiko Finsko in Kraljevino Švedsko (MPSUUEMU) je pri svojem izvajanju, kot to jasno določa 2. odst. njenega 2. člena podrejena pravu, vključno s tukaj obravnavanimi zakonodajnimi akti EU.

javnofinančnemu primanjkljaju, tako da ostajajo oz. se približujejo referenčnim vrednostim za proračunski primanjkljaj in javni dolg, ki v skladu s Protokolom št. 12 o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem znašajo:

- Primanjkljaj: 3% za razmerje med načrtovanim ali dejanskim javnofinančnim primanjkljajem in bruto domačim proizvodom po tržnih cenah;
- Javni dolg: 60% za razmerje med javnim dolgom in bruto domačim proizvodom po tržnih cenah.

Države članice, katerih valuta je evro, pa so podvržene dodatni ureditvi, sledeč 136. členu PDEU, ki vzpostavlja pravno podlago za sprejem sekundarne zakonodaje za večji nadzor in usklajevanje njihove makroekonomske in fiskalne politike.

Sekundarna zakonodaja Ekonomskega upravljanja EU obsega naslednje pravne akte EU:

- Uredba (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2024 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 (preventivna uredba);
- Smernice EK za države članice o zahtevah po informacijah za srednjeročne fiskalno-strukturne načrte in letna poročila o napredku;
- Uredba Sveta (ES) št. 1467/97 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (korektivna uredba);
- Uredba Sveta (ES) št. 479/2009 o uporabi Protokola o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem
- Uredba (EU) št. 1173/2011 o učinkovitem izvrševanju proračunskega nadzora v euroobmočju – uredba o sankcijah
- Uredba (EU) št. 1174/2011 z dne 16. novembra 2011 o izvršilnih ukrepih za odpravljanje čezmernih makroekonomskih neravnotežij v euroobmočju
- Uredba (EU) št. 1176/2011 z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij
- Direktiva 2011/85/EU o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic
- Uredba (EU) št. 473/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o skupnih določbah za spremljanje in ocenjevanje osnutkov proračunskih načrtov ter zagotavljanje zmanjšanja čezmernega primanjkljaja držav članic v euroobmočju
- Uredba (EU) št. 472/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o okrepitvi gospodarskega in proračunskega nadzora v državah članicah euroobmočja, ki so jih prizadele ali jim grozijo resne težave v zvezi z njihovo finančno stabilnostjo

### **5.1.2 Bistvene novosti, ki jih prinaša spremenjeni Pakt za stabilnost in rast**

#### **1. Večja prilagojenost ekonomskemu položaju posameznih držav članic.**

- Hitrost konsolidacije se določi za vsako državo posebej na način, da se zagotovi srednjeročno vzdržnost dolga, obenem pa se primanjkljaj zmanjša in srednjeročno (brez nadaljnjih ukrepov) ostaja pod 3 % BDP.
- Hkrati morajo biti izpolnjeni še trije kriteriji, ki povečujejo zahtevano prilagoditev-konsolidacijo, če je ta v osnovnem izračunu prenizka:
  - države z javnim dolgom:

- manjšim od 60 % BDP, morajo ohranjati vzdržnost javnega dolga na tem nivoju.
- med 60 % in 90 % BDP morajo na letni ravni zmanjšati javni dolg za 0,5 o.t. BDP.
- nad 90 % BDP pa morajo na letni ravni zmanjšati javni dolg za 1 o.t. BDP.<sup>13</sup>
- Dokler je strukturni primanjkljaj nad 1,5 % BDP letno konsolidacijo v višini vsaj 0,4 o.t. BDP (za 4 letno obdobje konsolidacije) ali v višini vsaj 0,25 o.t. BDP (za podaljšano obdobje konsolidacije).<sup>14</sup>
- Dokler je država v postopku čezmernega primanjkljaja - EDP se zahteva vsaj 0,5 o.t. BDP strukturne prilagoditve (do leta 2027 se pri določanju napora upošteva prilagoditev strukturnega primarnega salda).<sup>15</sup>

## 2. Sprememba v načinu in časovnici nadzora

- Ključni dokument bo 4-letni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt (v nadaljnjem besedilu: načrt), o uresničevanju katerega bo država članica morala vsako leto do 30.4. v letnem poročilu o napredku poročati Evropski komisiji (v nadaljnjem besedilu: EK). Letni program stabilnosti se s tem odpravlja.
- Na ravni EU nov, enoten kazalnik fiskalne uspešnosti: rast očiščenih izdatkov oz. pot očiščenih izdatkov, ki se na podlagi načrta fiksno določi za 4 leta v naprej.
- 13. člen preventivne uredbe zelo natančno opredeljuje elemente za nacionalne načrte. Ti so še dodatno »harmonizirani« prek Smernic EK za države članice o zahtevah po informacijah za srednjeročne fiskalno-strukturne načrte in letna poročila o napredku.

## 3. Nova ureditev uveljavljanja izjem od referenčnih vrednosti

- Podaljšanje prilagoditvenega obdobja s 4 let za največ 3 leta v skladu s 14. členom preventivne uredbe;
- Revizija nacionalnega načrta iz objektivnih razlogov ob ohranitvi nespremenjene ročnosti ali pa zaradi izvolitve nove vlade z novo ročnostjo 4 let v skladu z 15. členom preventivne uredbe.
- Splošna odstopna klavzula pod pogoji iz 25. člena preventivne uredbe.
- Nacionalna odstopna klavzula pod pogoji iz 26. člena preventivne uredbe.

## 4. Krepitev nacionalnega lastništva nad ekonomskim upravljanjem

- Temeljno načelo spremenjenega Pakta za stabilnost in rast je t.i. nacionalno lastništvo ekonomskega upravljanja, ki se doseže s tem, da lahko vsaka država v načrtu določi lastne fiskalne cilje ob upoštevanju omejitev Pakta za stabilnost in rast.
- Kot jasno izhaja iz 37. odstavka obrazložitve preventivne Uredbe, »bi bilo treba za krepitev nacionalnega lastništva svetovalno vlogo neodvisnih fiskalnih institucij za postopno krepitev njihovih zmogljivosti ohraniti v reformiranem okviru ekonomskega upravljanja Unije.«

## 5. Novi pravni akti ekonomskega upravljanja ter drugi postopki, ki jih obstoječi ZFisP ne predvideva

- Rast očiščenih izdatkov oz. pot očiščenih izdatkov kot ključen kazalnik fiskalne uspešnosti
- Srednjeročni fiskalno-strukturni načrt
- Letno poročilo o napredku
- Določene pristojnosti Fiskalnega sveta

<sup>13</sup> Preventivna Uredba št. 2024/1263, 7. člen.

<sup>14</sup> Preventivna Uredba št. 2024/1263, 8. člen.

<sup>15</sup> Korektivna Uredba št. 1467/97, 4. člen.

- Pogoji za opravljanje funkcije člana Fiskalnega sveta, strukturno neodvisno in učinkovito delovanje, nadzor nad Fiskalnim svetom

## 5.2 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Ker so zakonodajne spremembe ekonomskega upravljanja EU stopile v veljavo šele konec aprila 2024, države članice EU še niso prilagodile nacionalnih zakonodaj. V nadaljevanju so tako opisani primeri trenutne ureditve, pred spremembami.

### Nemčija

Nemčija ima fiskalno pravilo, imenovano "Schuldenbremse" (zavorni mehanizem dolga), ki je bilo uvedeno leta 2009 kot del reforme nemške ustave. To pravilo je oblikovano z namenom preprečiti prekomerno zadolževanje in zagotoviti dolgoročno fiskalno stabilnost. Zakon določa, da lahko zvezna vlada v normalnih gospodarskih razmerah ustvarja proračunski primanjkljaj le do 0,35 % bruto domačega proizvoda (BDP). Na ta način naj bi bil dolg pod nadzorom, kar Nemčiji omogoča ohranjanje nizkih obrestnih mer in večjo stabilnost v javnih financah.

Na ravni zveznih dežel je pravilo še strožje. Zvezne dežele so od leta 2020 naprej zavezane k popolnemu proračunskemu ravnotežju, kar pomeni, da morajo financirati svoje izdatke brez ustvarjanja novih dolgov. Edina izjema od tega pravila so izredne okoliščine, kot so naravne nesreče ali gospodarske krize, ki bi lahko resno prizadele javne finance. V teh primerih je dovoljena začasna zadolžitev, vendar morajo oblasti tak dolg poplačati, ko se gospodarske razmere izboljšajo. Ta element Schuldenbremse uvaja določeno fleksibilnost v primeru kriz, a kljub temu ostaja osredotočen na ohranjanje fiskalne discipline.

Nemčija ima fiskalni svet urejen prek Sveta za stabilnost (Stabilitätsrat), ki je bil ustanovljen leta 2010 za spremljanje proračunskih politik zvezne in deželnih vlad ter zagotavljanje spoštovanja fiskalnega pravila Schuldenbremse. Svet sestavljajo zvezni minister za finance in deželni finančni ministri, katerih naloga je priporočati korektivne ukrepe v primeru tveganja prekomernega zadolževanja. Poleg tega deluje tudi Neodvisni fiskalni svet (Unabhängiger Beirat), ustanovljen leta 2013, ki kot svetovalno telo neodvisno ocenjuje skladnost nemške fiskalne politike z evropskimi pravili ter izdaja priporočila za prilagoditve javnih financ.

### Irska

Irska ima fiskalno pravilo, ki temelji na pravilih Evropske unije, predvsem na Paktu za stabilnost in rast (Stability and Growth Pact). To pravilo določa, da mora Irska ohranjati proračunski primanjkljaj pod 3 % BDP in razmerje med javnim dolgom in BDP pod 60 %. Ta pravila so ključna za vse države članice evrskega območja, saj omogočajo makroekonomsko stabilnost in preprečujejo prekomerno zadolževanje. Irska je po finančni krizi leta 2008, ko je njen proračun dosegel velik primanjkljaj, sprejela številne reforme, da bi dosegla te cilje in stabilizirala javne finance.

Po finančni krizi je Irska postala zavezana tudi Fiskalnemu dogovoru EU (Fiscal Compact), ki je del okrepljenega evropskega nadzora nad javnimi financami. Fiskalni dogovor zahteva, da Irska doseže srednjeročni cilj uravnoteženega proračuna, pri čemer je omejena na strukturni primanjkljaj v višini največ 0,5 % BDP. To pravilo ne upošteva samo nominalnega primanjkljaja, ampak tudi strukturne dejavnike, kot so ciklični vplivi na gospodarstvo. Če je javni dolg nad 60 % BDP, mora Irska sprejeti ukrepe za njegovo zmanjšanje, pri čemer mora država zmanjševati dolg za najmanj 1/20 letno, dokler ne doseže dovoljenih ravni.

Da bi zagotovila spoštovanje teh pravil, je Irska ustanovila Fiskalni svet (Irish Fiscal Advisory Council), ki deluje kot neodvisno telo. Fiskalni svet nadzira, ali vlada spoštuje fiskalna pravila, in daje neodvisne ocene o tem, kako fiskalna politika vpliva na dolgoročno vzdržnost javnih financ. Poleg tega svet svetuje vladi o morebitnih potrebnih prilagoditvah in opozarja na tveganja, ki bi lahko ogrozila dosego fiskalnih ciljev. To telesu omogoča povečanje preglednosti in odgovornosti v proračunskem postopku.



Slovaška

Ključno orodje za upravljanje javnih financ na Slovaškem je Zakon o fiskalni odgovornosti, ki je bil sprejet leta 2011. Ta zakon vzpostavlja okvir za omejevanje proračunskega primanjkljaja in nadzor nad javnim dolgom, da bi zagotovili dolgoročno stabilnost javnih financ in preprečili prekomerno zadolževanje.

Eden izmed najpomembnejših elementov tega fiskalnega pravila je mehanizem za javni dolg. Zakon določa, da ko javni dolg preseže 50 % BDP, mora vlada sprejeti določene ukrepe za njegovo zmanjšanje. Ko dolg doseže 55 % BDP, se začnejo strožje omejitve, kot so omejitve pri zviševanju plač v javnem sektorju in obveznost priprave načrta za zmanjšanje dolga. Če dolg preseže 60 % BDP, je vlada zavezana sprejeti bolj radikalne ukrepe, vključno s predlogom nezaupnice vladi in zamrznitvijo izdatkov.

Slovaška ima tudi Fiskalni svet (Rada pre rozpočtovú zodpovednosť), neodvisno telo, ki je bilo ustanovljeno leta 2012 za spremljanje izvajanja fiskalnih pravil in ocenjevanje vzdržnosti javnih financ. Fiskalni svet redno pripravlja ocene o proračunskih načrtih in finančnih tveganjih ter daje priporočila vladi glede fiskalne politike. Njegova glavna naloga je zagotavljanje preglednosti in odgovornosti pri oblikovanju proračuna ter nadzor nad dolgoročno vzdržnostjo javnih financ.

Poleg omejevanja dolga zakon določa tudi pravila glede strukturnega primanjkljaja. Vlada je zavezana, da ohranja strukturni primanjkljaj pod 0,5 % BDP, kar je skladno z evropskimi fiskalnimi pravili. Strukturni primanjkljaj se osredotoča na dolgoročne gospodarske razmere, ne na kratkoročne ciklične spremembe, kar omogoča bolj stabilno in trajnostno upravljanje javnih financ.



izjava\_o\_sklad\_ZAKO9  
122.docx

- Izjava o skladnosti in Korelacijska tabela:

## **6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA**

### **6.1. Presoja administrativnih posledic**

#### **a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:**

Zakon bo imel posledice za delovanje Fiskalnega sveta saj se skladno z zahtevami Direktive o proračunskih okvirih širi nabor obveznih nalog, ki jih bo izvajal v primerjavi z veljavno ureditvijo. Ker se ukinja omejitev števila zaposlenih pri Fiskalnem svetu bo omogočeno tudi dodatno zaposlovanje.

Zakon bo zmanjšal tudi administrativno breme za institucionalne enote sektorja država, saj odpravlja potrebo po izračunavanju presežkov po Zakonu o fiskalnem pravilu.

#### **b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:**

Zakon ne bo imel posledic na obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

### **6.2. Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:**

Zakon ne bo imel posledic za okolje.

### **6.3. Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:**



MSP test ZFisP.docx

Zakon ne bo imel posledic za gospodarstvo. MSP test:

#### **6.4. Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:**

Zakon ne bo imel posledic na socialnem področju.

#### **6.5. Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:**

Zakon bo imel pozitivne posledice na uresničevanje cilja učinkovito upravljanje in kakovostne javne storitve iz Strategije razvoja Slovenije. Na podlagi fiskalnega pravila se bo v naprej s opredeljuje kvantitativne cilje fiskalne politike, kar povečuje predvidljivost in večja zaupanje glede ustreznega vodenja fiskalne politike.

#### **6.6. Presoja posledic za druga področja:**

Zakon nima posledic na druga področja.

#### **6.7. Izvajanje sprejetega predpisa:**

##### **a) Predstavitev sprejetega zakona:**

Sprejeti zakon bo predstavljen na spletni strani Ministrstva za finance.

##### **b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa**

V okviru svojih pristojnosti bo izvajanje sprejetega predpisa spremljalo Ministrstvo za finance in Fiskalni svet Republike Slovenije.

#### **6.8. Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:**

V zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona, ni drugih pomembnih okoliščin.

### **7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:**

- **spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen**

...

- **čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe**

...

- **datum in kraj morebitne javne obravnave ali druge oblike sodelovanja**

...

- **seznam subjektov, ki so sodelovali (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte)**

...

## **8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:**

Pri pripravi predloga zakona je sodeloval dr. Matej Avbelj.

## **9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES:**

- Klemen Boštjančič, minister
- mag. Saša Jazbec, državna sekretarka
- Nikolina Prah, državna sekretarka
- Gordana Pipan, državna sekretarka
- mag. Katja Božič, državna sekretarka
- dr. Katja Lautar, generalna direktorica

## **II. BESEDILO ČLENOV**

### **I. POGLAVJE**

#### **SPLOŠNO**

##### **1. člen**

##### **(vsebina zakona)**

(1) Ta zakon določa način ter časovni okvir izvajanja načela srednjeročne uravnoteženosti prihodkov in izdatkov proračunov države brez zadolževanja (v nadaljnjem besedilu: srednjeročna uravnoteženost), merila za določitev izjemnih okoliščin, v katerih se lahko odstopi od srednjeročne uravnoteženosti, in način ravnanja ob njihovem nastopu oziroma prenehanju.

(2) S tem zakonom se ureja tudi delovanje Fiskalnega sveta kot neodvisnega in samostojnega državnega organa.

(3) S tem zakonom se omogoča izvajanje Pakta za stabilnost in rast ter v pravni red Republike Slovenije delno prenaša Direktiva Sveta 2011/85/EU z dne 8. novembra 2011 o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic (UL L 306, 23.11.2011, str. 41-47) Direktiva Sveta 2011/85/EU z dne 8. novembra 2011 o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic (UL L št. 306 z dne 23. 11. 2011, str. 41), kot je bila spremenjena z Direktivo Sveta (EU) 2024/1265 z dne 29. aprila 2024 o spremembi Direktive 2011/85/EU o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic (UL L, 2024/1265, z dne 30. aprila 2024).

##### **2. člen**

##### **(pomen izrazov)**

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo enak pomen kot v Paktu za stabilnost in rast, pri čemer je pojem odhodki iz Pakta stabilnosti in rast enak pojmu izdatki po tem zakonu.

### **II. POGLAVJE**

#### **IZVAJANJE SREDNJEROČNE URAVNOTEŽENOSTI**

### **3. člen** **(izvajanje srednjeročne uravnoteženosti)**

(1) Prihodki in izdatki proračuna države so srednjeročno uravnoteženi brez zadolževanja, če dolg sektorja država ostaja na preudarni ravni pod 60 % BDP ter je javnofinančni primanjkljaj pod 3 % BDP in se tudi srednjeročno ohranjata pod to mejo.

(2) V prilagoditvenem obdobju, ko srednjeročna uravnoteženost ni dosežena, mora pot gibanja očiščenih izdatkov slediti nacionalnemu srednjeročnemu fiskalnemu-strukturnemu načrtu, kot ga potrdi Svet EU v skladu s 17. členom Uredbe EU 2024/1263, pri čemer so dovoljena odstopanja, ki ne presegajo mej, določenih v 2. členu Uredbe EU 1467/97.

(3) Za zagotavljanje spoštovanja srednjeročne uravnoteženosti je treba pri načrtovanju in ocenjevanju poti gibanja očiščenih izdatkov upoštevati tveganja, ki bi lahko vplivala na makroekonomsko stabilnost, na dolgoročno vzdržnost javnega financiranja in obseg dolga sektorja država.

### **4. člen** **(srednjeročni fiskalno-strukturni načrt)**

(1) Srednjeročni fiskalno-strukturni načrt (v nadaljevanju: načrt) je akt, pripravljen v skladu z Uredbo EU 2024/1263, ki ga v obliki resolucije sprejme državni zbor na predlog Vlade Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) najkasneje do roka za predložitev Evropski komisiji in Svetu EU.

(2) Predlog načrta je praviloma pripravljen za obdobje štirih let, razen če vlada v skladu z merili iz 14. člena Uredbe EU 2024/1263 predlaga podaljšano prilagoditveno obdobje.

(3) Vlada najmanj 15 dni pred vsakim posredovanjem načrta Evropski komisiji posreduje predlog načrta državnemu zboru in Fiskalnemu svetu.

(4) Če Svet EU načrta ne potrdi in v primerih iz 10. člena tega zakona, vlada državnemu zboru in Fiskalnemu svetu predloži revidiran načrt v roku, ki ga določa 19. člen Uredbe EU 2024/1263.

### **5. člen** **(letno poročilo o napredku)**

(1) Vlada vsako leto do 10. aprila pošlje v seznanitev Fiskalnemu svetu in državnemu zboru predlog letnega poročila o napredku izvajanja načrta v skladu z 21. členom Uredbe EU 2024/1263.

(2) Vlada sprejme letno poročilo do 30. 4. in ga posreduje Evropski komisiji.

## **III. POGLAVJE** **FISKALNI SVET**

### **6. člen** **(položaj in naloge Fiskalnega sveta)**

(1) Fiskalni svet je samostojen in neodvisen državni organ, ki pripravlja in javno objavlja ocene, ki lahko vključujejo tudi priporočila, v zvezi s skladnostjo javnofinančne politike s fiskalnimi pravili, ki so določena v tem zakonu, predpisih, ki urejajo javne finance, ali predpisih EU, ki urejajo ekonomsko upravljanje v državah članicah.

(2) Fiskalni svet pri tem opravlja naslednje naloge:

1. v petnajstih dneh po prejemu predloga načrta ali revidiranega načrta pripravi oceno ustreznosti gibanja očiščenih izdatkov v načrtu;
2. vsako leto do konca maja tekočega leta za preteklo leto predloži državnemu zboru v obravnavo poročilo o svojem delu;
3. vsaka štiri leto pripravi oceno doslednosti, usklajenosti in učinkovitosti sistema proračunskega načrtovanja;
4. v dvajsetih dneh pripravi oceno spoštovanja rasti očiščenih izdatkov na podlagi predloga državnega proračuna ter predloga sprememb državnega proračuna oziroma rebalansa državnega proračuna, ki je predložen državnemu zboru;
5. vsaka štiri leta opravi analizo napovedi makroekonomskih in fiskalnih agregatov iz 9.b in 9.c člena ZJF za pretekla štiri leta in jo predstavi v poročilu. V primeru ugotovljenih odstopanj Fiskalni svet posreduje vladi ustrezne ugotovitve, vlada pa mora na tej podlagi pripraviti popravljalne ukrepe. Fiskalni svet poročilo javno objavi na svojih spletnih straneh;
6. na zaprosilo vlade v petnajstih dneh pripravi oceno skladnosti podatkov o realizaciji proračunov sektorja država, sporočenih v letnem poročilu o napredku izvajanja načrta, s potjo gibanja očiščenih izdatkov v načrtu;
7. na zaprosilo vlade v osmih dneh pripravi oceno ustreznosti predloga vlade za uporabo nacionalne odstopne klavzule v skladu z 2. odstavkom 11. člena tega zakona;
8. na povabilo sodeluje na rednih predstavitvah in razpravah v državnem zboru o načrtovanju in izvajanju fiskalne politike;
9. opravlja druge naloge, potrebne za izvajanje svojih pristojnosti, vključno s tistimi, kot jih določa Pakt za stabilnost in rast.

(3) Vlada na podlagi ocene Fiskalnega sveta iz 1. do 4. točke prejšnjega odstavka in tistimi, ki jih določa Pakt za stabilnosti in rast najkasneje v dveh mesecih pripravi pisno obrazloženo stališče do ocene Fiskalnega sveta in ga posreduje državnemu zboru. Državni zbor lahko naloži vladi, da na podlagi ocene Fiskalnega sveta pripravi spremembe predlaganega akta ali dodatne ukrepe.

## **7. člen** **(sestava Fiskalnega sveta)**

(1) Fiskalni svet ima tri člane, ki jih na predlog vlade imenuje državni zbor.

(2) Funkcija člana Fiskalnega sveta ni združljiva z opravljanjem druge javne funkcije in dejavnostjo upravljanja, nadzora ali zastopanja neposrednega ali posrednega uporabnika proračunov sektorja država. Člani Fiskalnega sveta pri svojem delu ne smejo sprejemati kakršnihkoli navodil.

(3) Za člane Fiskalnega sveta se imenujejo strokovnjaki s področja makroekonomije, javnih financ ali upravljanja proračunov, pri čemer mora biti vsaj eden strokovnjak s področja makroekonomije, vsaj eden pa s področja javnih financ. Kot strokovnjak s področja makroekonomije, javnih financ ali upravljanja proračuna se šteje oseba z najmanj univerzitetno izobrazbo ali izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, in najmanj 10 leti delovnih izkušenj na svojem strokovnem področju, pri čemer se ocenjujejo tudi poslovna uspešnost, uspešnost na dosedanjih delovnih mestih in ugled.

(4) Za člana Fiskalnega sveta ne more biti imenovana oseba, ki je bila pravnomočno obsojena zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, in sicer na zaporno kazen v trajanju več kot šest mesecev.

(5) Član Fiskalnega sveta je imenovan za dobo pet let, vendar največ dvakrat zaporedoma.

(6) Člana Fiskalnega sveta je mogoče predčasno razrešiti:

1. če državnemu zboru predloži izjavo, da odstopa;

2. če je obsojen za kaznivo dejanje s kaznijo odvzema prostosti;
3. če trajno izgubi delovno zmožnost za opravljanje svoje funkcije;
4. če ne izpolnjuje več pogojev za člana Fiskalnega sveta, določenih po tem zakonu;
5. če nastopijo razlogi za nezdružljivost opravljanja funkcije;
6. če pri izvrševanju svojih funkcij ne ravna v skladu z ustavo ali zakonom.

(7) Član Fiskalnega sveta je predčasno razrešen in mu funkcija preneha z dnem, ko državni zbor ugotovi nastop razloga iz 1., 2., 3., 4. ali 5. točke prejšnjega odstavka oziroma ko ga državni zbor razreši na podlagi razlogov iz 6. točke prejšnjega odstavka. Pobudo za razrešitev člana Fiskalnega sveta na podlagi 6. točke prejšnjega odstavka lahko vloži najmanj 15 poslancev državnega zbora. Pobuda mora vsebovati opis očitane kršitve ustave oziroma zakona in predlog dokazov o kršitvi ustave oziroma zakona. Predsednik državnega zbora o predčasni razrešitvi takoj obvesti vlado.

## **8. člen**

### **(izbirni postopek članov Fiskalnega sveta)**

(1) Predsednik Fiskalnega sveta pol leta pred iztekom funkcije članov Fiskalnega sveta obvesti vlado.

(2) Po prejemu obvestila glede izteka funkcije ali po prejemu obvestila, da predlagani kandidat za člana Fiskalnega sveta ni dobil potrebne večine ali je bil predčasno razrešen, vlada brez odlašanja objavi v Uradnem listu Republike Slovenije poziv za prijavljanje kandidatov.

(3) Prijavo kandidata se pošlje vladi, v roku, ki ne sme biti krajši od 30 dni po objavi poziva, v primeru predčasne razrešitve člana Fiskalnega sveta in v primeru iz sedmega odstavka tega člena pa ne krajši od 15 dni po objavi poziva. Prijava mora biti obrazložena. Priložena ji mora biti pisna izjava prijavljenega kandidata, da je pripravljen sprejeti kandidaturo.

(4) Izmed prijavljenih kandidatov vlada predlaga državnemu zboru kandidate za predsednika in člana Fiskalnega sveta.

(5) Vlada predlaga kandidate v 30 dneh po izteku roka iz tretjega odstavka tega člena. Predlog kandidature mora obrazložiti in mu predložiti pisno izjavo kandidata, da sprejema kandidaturo.

(6) Državni zbor glasuje o predlaganih kandidatih za člane Fiskalnega sveta v 30 dneh po predložitvi predloga vlade. Predlagani kandidat je imenovan, če zanj glasuje dvotretjinska večina vseh poslancev.

(7) Če predlagani kandidat za člana Fiskalnega sveta ne dobi potrebne večine poslanskih glasov, predsednik državnega zbora o tem takoj obvesti vlado.

(8) Če do dneva, ko se članu ali predsedniku Fiskalnega sveta izteče funkcija, še ni imenovan nov član ali predsednik Fiskalnega sveta ali če novoimenovani član ali predsednik Fiskalnega sveta ne more nastopiti funkcije dan po dnevu, ko se dosedanjemu članu ali predsedniku Fiskalnega sveta funkcija izteče, dosedanji član ali predsednik Fiskalnega sveta opravlja funkcijo, dokler novoimenovani član ali predsednik Fiskalnega sveta ne nastopi funkcije.

(9) Če vlada predlaga državnemu zboru hkrati kandidata za obe prosti mesti članov Fiskalnega sveta, ki se jima funkcija izteče na isti dan, pa državni zbor ne imenuje kandidatov za obe prosti mesti temveč samo enega, se v primeru, ko imenovanje novega člana Fiskalnega sveta pred iztekom funkcije prejšnjega člana ni več mogoče, z žrebom določi, kateri od članov Fiskalnega sveta, ki se jima funkcija izteka, bo po izteku funkcije opravljal funkcijo člana do imenovanja novega člana. Z žrebom se določi, kateri od članov Fiskalnega sveta, ki se jima funkcija izteka, bo po izteku funkcije opravljal funkcijo člana tudi v primeru, ko eden od novoimenovanih članov Fiskalnega sveta ne more nastopiti funkcije pravočasno, če je to razvidno iz predloga kandidature iz petega odstavka tega člena.

(10) Žreb iz prejšnjega odstavka se izvede na seji Fiskalnega sveta na način, določen s poslovnikom Fiskalnega sveta, ob navzočnosti predsednice oziroma predsednika državnega zbora.

(11) Žreb se opravi najpozneje deset dni pred iztekom funkcije članov Fiskalnega sveta, če to ni mogoče, pa najpozneje dan po dnevu, ko je znan izid imenovanja v državnem zboru.

(12) Po opravljenem postopku žreba iz devetega in desetega odstavka tega člena Fiskalni svet v Uradnem listu Republike Slovenije objavi osebno ime člana Fiskalnega sveta, ki še naprej opravlja funkcijo.

## **9. člen** **(delovanje Fiskalnega sveta)**

(1) Fiskalni svet zastopa predsednik, ki tudi vodi in organizira njegovo delo.

(2) Fiskalni svet sprejme poslovnik, v katerem uredi svoje poslovanje. Poslovnik se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(3) Fiskalni svet odločitve sprejema z večino vseh članov.

(4) Sredstva za delo Fiskalnega sveta se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije na predlog Fiskalnega sveta. Fiskalni svet samostojno odloča o porabi proračunskih sredstev.

(5) Člani Fiskalnega sveta so v Fiskalnem svetu zaposleni najmanj za 50 odstotkov polnega delovnega časa.

(6) Pri Fiskalnem svetu so lahko zaposleni največ štiri javni uslužbenci, ki opravljajo strokovno pomoč za člane Fiskalnega sveta. Administrativno-tehnične naloge za Fiskalni svet opravljajo službe Računskega sodišča Republike Slovenije.

(7) Vse institucionalne enote sektorja država morajo Fiskalnemu svetu zagotavljati vse informacije, podatke in analize, s katerimi razpolagajo in ki jih Fiskalni svet potrebuje za izvrševanje nalog iz drugega odstavka 6. člena tega zakona. Fiskalni svet lahko z institucionalnimi enotami sektorja država sklepa dogovore o sodelovanju za brezplačno zagotavljanje tistih podatkov, analiz in drugih informacij, ki jih v skladu s svojimi pristojnostmi lahko posamezna institucionalna enota sektorja država zagotavlja Fiskalnemu svetu za opravljanje njegovih nalog.

(8) Delovanje Fiskalnega sveta je vsakih pet let predmet zunanjega ocenjevanja neodvisnih ocenjevalcev.

## **IV. POGLAVJE** **ODPRAVLJANJE ODPSTOPANJ IN IZJEMNE OKOLIŠČINE**

### **10. člen** **(Revizija načrta)**

(1) Če vlada na podlagi ocene Fiskalnega sveta ugotovi, da se srednjeročna uravnoteženost ne izvaja v skladu s 3. členom tega zakona, ali če Republika Slovenija prejme priporočilo oziroma poziv Sveta zaradi odstopanja od določb Pakta za stabilnost in rast, minister, pristojen za finance, predlaga ukrepe na prihodkovni in odhodkovni strani za zagotovitev fiskalne discipline, s katerimi poizkuša doseči ponovno srednjeročno uravnoteženost javnih financ.

(2) Če z ukrepi iz prejšnjega odstavka zaradi obstoja objektivnih okoliščin v izbranem časovnem obdobju ni mogoče zagotoviti izvajanja srednjeročne uravnoteženosti v skladu s 3. členom tega zakona ali spoštovanja priporočila oziroma poziva Sveta, vlada na predlog ministra, pristojnega za finance, najpozneje v roku treh mesecev od svoje ugotovitve ali od prejema priporočila ali poziva Sveta iz prejšnjega odstavka v skladu s prvim odstavkom 15. člena Uredbe EU 2024/1263 po potrebi pripravi revidiran načrt.

(3) Vlada, na predlog ministra za finance, prav tako pripravi revidiran načrt, če se uvede postopek v zvezi s čezmernim neravnotežjem v skladu z 2. odstavkom 7. člena Uredbe EU 1176/2011.

(4) Revidiran načrt v skladu z 2. odst. 15. člena Uredbe EU lahko predlaga tudi vsakokratna novo izvoljena vlada.

(5) Glede postopka priprave revidiranega načrta se smiselno uporablja 4. člen tega zakona.

### **11. člen** **(Izjemne okoliščine)**

(1) Od srednjeročne uravnoteženosti se lahko odstopi samo, če so izpolnjeni pogoji za uporabo splošne ali nacionalne odstopne klavzule iz 25. in 26. člena Uredbe EU 2024/1263.

(2) Nastanek in prenehanje izjemnih okoliščin, ki dovoljujejo uporabo nacionalne odstopne klavzule iz 26. člena Uredbe EU 2024/1263 ugotovi vlada po pridobitvi ocene Fiskalnega sveta, ki jo ta izda v 8 dneh po prejemu zaprosila vlade. Vlada, skupaj z oceno Fiskalnega sveta, zahtevo za uporabo nacionalne odstopne klavzule pošlje Komisiji in Svetu.

(3) V skladu s priporočilom Sveta iz 25. ali 26. člena Uredbe EU 2024/1263 o dopustnem obsegu in trajanju odstopanj od srednjeročne vzdržnosti vlada v treh mesecih po prenehanju izjemnih okoliščin s smiselno uporabo 4. člena tega zakona po potrebi pripravi revidiran načrt.

## **V. POGLAVJE** **KONČNE DOLOČBE**

### **12. člen** **(prenehanje veljavnosti)**

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati: Zakon o fiskalnem pravilu (Uradni list RS, št. 55/15, 177/20 – popr. in 129/22), 37.b člen Uredbe o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna (Uradni list RS, št. 54/10 in 35/18) ter 9.a; drugi odstavek 9.b, prvi in drugi odstavek 9.č, prvi odstavek 9.d, 9.e do 9.o člen Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10 in 76/23).

### **13. člen** **(začetek veljavnosti)**

Ta zakon začne veljati naslednji 15. dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.



### III. OBRAZLOŽITEV PO ČLENIH

#### K 1. členu:

S prvim členom zakona se v skladu z običajnimi nomotehničnimi pravili določi vsebino zakona o fiskalnem pravilu. Izhodišča in okvirno vsebino, ki jo mora urediti ta zakon, določa tretji odstavek 148. člena Ustave RS. Hkrati se v tem zakonu kot do sedaj ureja tudi delovanje Fiskalnega sveta kot neodvisnega organa, ki bdi nad spoštovanjem fiskalnih pravil. Z zakonom o fiskalnem pravilu pa se v slovenskih pravni red delno prinašajo tudi določbe direktive o proračunskih okvirih in njenih nedavnih sprememb.

#### K 2. členu:

V tem členu se določa, da se v zakonu uporablja enake definicije kot v zakonodaji EU, konkretno v Paktu za stabilnost in rast. Fiskalno pravilo se na ta način uporablja za sektor države kot celoto, za ugotavljanje obsega javnofinančnih kategorij sektorja država pa se uporablja mednarodno uveljavljeno metodologijo ESA. S tem se slovensko fiskalno pravilo v največji možni meri uskladi s tistim, ki velja na ravni EU, s čimer se prepreči možna neskladja glede različnih omejitev za vodenje fiskalne politike, do katerih bi prišlo, če bi se za nacionalno fiskalno pravilo uporabljalo drugačne definicije kot za pravila na ravni EU.

Na ta način se kot statistična kategorija sektor država tudi jasno definira pojem proračuni države, ki je uporablja v 148. členu ustave: »prihodki in izdatki proračunov države« so torej prihodki in izdatki sektorja država, kot so določeni z metodologijo ESA.

Prihaja pa v nacionalni zakonodaji v primerjavi z EU zakonodajo do razlike v poimenovanju po vsebini enake javnofinančne kategorije, pri čemer se v nacionalni zakonodaji uporablja poimenovanje izdatki, v EU zakonodaji pa pojem odhodki, na kar je v tem členu posebej opozorjeno.

#### K 3. členu:

V tem členu je podrobneje opredeljeno fiskalno pravilo skladno z načelom uravnoteženosti proračunov države, ki izhaja iz drugega odstavka spremenjenega 148. člena Ustave RS.

S prvim odstavkom se določi fiskalno pravilo, na način, da je to skladno z zahtevami Pogodbe o delovanju EU in izvedbenim Paktom za stabilnost in rast. To pomeni, da je srednjeročna uravnoteženosti dosežena, ko sta dolg in deficit pod referenčnimi vrednostmi iz Pogodbe v delovanju EU v višino 60 % oziroma 3 % bruto domačega proizvoda, hkrati pa se tudi v srednjeročnem obdobju brez dodatnih ukrepov ohranjata pod to mejo. V teh primerih tudi Pakt za stabilnost in rast ne predvideva dodatne javnofinančne konsolidacije.

Z drugim odstavkom se določa omejitve v primerih, ko srednjeročna uravnoteženost ni dosežena. V teh primerih je potrebno upoštevati omejitev rasti očiščenih izdatkov, kot jo za posamezno državo priporoči Svet EU ob upoštevanju zahtev Pakta za stabilnost in rast. Ob tem so dovoljena odstopanja od predpisane rasti očiščenih izdatkov, ki se na ravni EU beležijo na kontrolnem računu in skladno s Paktom za stabilnost in rast ne smejo presežati ali 0,3 odstotne točke BDP letno ali 0,6 odstotne točke BDP kumulativno. Ko presežejo to vrednost, Evropska komisija namreč začne s postopki ugotavljanja čezmernega primanjkljaja.

Spoštovanje načela uravnoteženosti proračunov države je treba zagotavljati z ustreznim načrtovanjem in ocenjevanjem tako prihodkovne kot odhodkovne strani proračunov sektorja država. Pri načrtovanju in ocenjevanju je potrebno upoštevati načelo previdnosti, kar pomeni, da je potrebno prihodke in izdatke načrtovati tako, da so pri načrtovanju upoštevana vsa tveganja, ki bi lahko vplivala na rast BDP, obseg dolga sektorja država ter dolgoročno vzdržnost javnega financiranja, s tem pa tudi na obseg tako prihodkov kot izdatkov.

#### K 4. členu:

Omejitve fiskalne politike se na podlagi zahtev fiskalnega pravila določijo v obliki rasti očiščenih izdatkov v okviru Srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta, ki je pripravljen za obdobje 4 let. Načrt poleg načrtovane fiskalne politike vključuje tudi ključne reforme in naložbe kot odziv na posebna priporočila v okviru evropskega semestra in ostale prioritete EU. V primeru da je potrebna fiskalna prilagoditev, saj srednjeročna uravnoteženost še ni dosežena, lahko vlada zaprosi za podaljšanje prilagoditvenega

obdobja s 4 na 7 let, ne glede na to pa se načrt še vedno pripravlja za štiriletno obdobje. Podrobneje vsebino načrta določajo smernice Evropske komisije.

Vlada predlog načrta pripravi vsake 4 leta. Načrt na predlog vlade potrdi državni zbor, mnenje o predpostavkah, na katerih temelji načrt, pa pred potrditvijo poda tudi Fiskalni svet. V času priprave načrta se bo vlada posvetovala tudi z zainteresirano javnostjo, saj to izhaja neposredno iz tretjega odstavka 11. člena Uredbe (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2024 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 (UL L št. 2024/1263, z dne 30. 4. 2024), zato to v členu ni dodatno normirano.

Pakt za stabilnost in rast sicer predvideva, da se načrt Evropski komisiji in Svetu EU predloži do 30. 4., a se država lahko dogovori za podaljšanje roka. Slovenski načrt bo težko pripraviti in potrditi do 30. 4., saj temelji na statističnih podatkih o realizaciji sektorja država v predhodnem letu, ki so kot prva informacija na voljo konec marca, revidirani pa sredi aprila. Gre za ključne podatke za pripravo načrta.

Komisija oceni ustreznost načrta glede na zahteve Pakta za stabilnost in rast, dokončno pa ga potrdi Svet EU. Če ga Svet ne potrdi, vlada predloži državnemu zboru v potrditev revidiran načrt.

#### **K 5. členu:**

O izvajanju načrta vlada vsako leto poroča v okviru Letnega poročila o napredku, ki se Svetu in Komisiji EU predloži do 30. 4.. Podrobneje vsebino poročila določajo smernice Evropske komisije. Poročilo bo vlada pripravila po posvetovanju z zainteresirano javnostjo, saj to izhaja neposredno iz petega odstavka 21. člena Uredbe (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2024 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 (UL L št. 2024/1263, z dne 30. 4. 2024), zato to v členu ni dodatno normirano. Z osnutkom pa se seznanj tudi državni zbor in Fiskalni svet, ki skladno s 6. členom zakona pripravi oceno izpolnjevanja pravil.

#### **K 6. členu:**

V skladu z obveznostmi, ki izvirajo iz Uredbe Sveta in Evropskega parlamenta št. 473/2013 (člen 5) pa tudi z nedavno spremenjeno Direktivo o proračunskih okvirih št. 2011/85/EU mora vsaka država članica ustanoviti oziroma določiti neodvisno telo, katerega naloga je nadzor in ocenjevanje javnofinančne politike in še posebej ocenjevanje spoštovanja fiskalnih pravil.

V skladu z zahtevami direktive je pri ustanovitvi Fiskalnega sveta treba upoštevati naslednje kriterije (gl. člen 8a v Direktivi o proračunskih okvirih št. 2011/85/EU), in sicer da takšen neodvisni organ:

- ne sprejema navodil proračunskih organov zadevne države članice ali drugih javnih ali zasebnih organov;
- lahko pravočasno obvešča javnost o svojih ocenah in mnenjih;
- ima ustrezna in stabilna sredstva za učinkovito izvajanje svojih nalog, vključno z izvajanjem vseh vrst analiz v okviru teh nalog;
- ima ustrezen in pravočasen dostop do informacij, ki jih potrebujejo za izpolnjevanje svojih nalog;
- so predmet rednih zunanjih ocenjevanj neodvisnih ocenjevalcev.

Obveznost ustanovitve oziroma določitve takšnega neodvisnega telesa sicer ni izrecno opredeljena v Ustavi in okvirni vsebini, ki jo za ta zakon določa tretji odstavek 148. člena Ustave RS, zato bi bilo mogoče ustanovitev Fiskalnega sveta prepustiti tudi zakonu, ki ureja javne finance, vseeno pa se ohranja trenutna ureditev.

Fiskalni svet ostaja kot do sedaj samostojen in neodvisen državni organ, njegove naloge in pristojnosti pa izhajajo iz zahtev Pakta za stabilnost in rast in spremenjene Direktive o proračunskih okvirih št. 2011/85/EU in se v nekaterih primerih širijo, glede na obstoječo ureditev (npr. oceno doslednosti, usklajenosti in učinkovitosti sistema proračunskega načrtovanja). Hkrati se vse naloge določajo v tem členu, tudi tiste, ki so v trenutni ureditvi določene v Zakonu o javnih financah. Fiskalni svet v zvezi z različnimi vidiki javnofinančne politike podaja svoje ocene in priporočila, hkrati pa se ohranja odgovornost predlagatelja akta (vlade) in Državnega zbora glede oblikovanja oziroma potrjevanja politike. Vlada mora namreč na podlagi periodičnih ocen in priporočil Fiskalnega sveta pripraviti obrazloženo stališče in po potrebi predlagati dodatne ukrepe, kar Državnemu zboru predloži v nadaljnjo obravnavo.

**K 7. členu:**

Glede mandata, pogojev za imenovanje, prenehanja mandata in drugih podobnih vprašanj se ohranjanje obstoječe rešitve. Člani Fiskalnega sveta so potrjeni z dvotretjinsko večino vseh poslancev, ostale rešitve pa so primerljive z ureditvijo glede članov Računskega sodišča. Skladno z zahtevami Direktive o proračunskih okvir je dodano, da člani Fiskalnega sveta ne sprejemajo nikakršnih navodil, med področja, s katerih morajo izkazati strokovnost, pa se namesto ekonomije določa upravljanje proračunov.

**K 8. členu:**

Ohranja se obstoječi izbirni postopek imenovanja članov Fiskalnega sveta, ureditev v primeru nepravočasnega imenovanja novih članov pa je še jasneje določena.

**K 9. členu:**

V zvezi z delovanjem Fiskalnega sveta zakon predvideva nekaj sprememb glede na obstoječo ureditev. Vsi trije člani fiskalnega sveta bodo svojo funkcijo opravljali za najmanj 50 % polnega delovnega časa. Skladno z Direktivo o proračunskih okvir je predvideno tudi, da je Fiskalni svet vsakih pet let predmet zunanega ocenjevanja neodvisnih ocenjevalcev.

**K 10. členu**

Člen določa postopke v primeru odstopanj od fiskalnega pravila, vključno s popravljanim mehanizmom.

Popravljalni mehanizem se sproži, če vlada na podlagi ocene Fiskalnega sveta ugotovi odstopanje od fiskalnega pravila iz 3. člena ali če Slovenija v okviru Pakta za stabilnost in rast dobi priporočilo oziroma poziv Sveta v okviru postopka presežnega primanjkljaja. V teh primerih lahko minister za finance sproži ukrepe za zagotovitev fiskalne discipline. Če ti ukrepi ne zadostujejo, vlada po potrebi pripravi in državnemu zboru predloži v potrjevanje revidiran načrt, ki se ga sprejema po enakih postopkih kot osnovni načrt. Revidiran načrt se pripravi tudi v primeru ugotovljenih čezmernih makroekonomskih neravnovesij v okviru s tem povezanega postopka na ravni EU, pripravi pa ga lahko tudi novoimenovana vlada.

**K 11. členu:**

Od načela srednjeročne uravnoveženosti proračunov je, pod pogojem da to ne ogrozi srednjeročne vzdržnosti javnih financ, mogoče odstopati v primeru splošne odstopne klavzule na ravni EU ali nacionalne odstopne klavzule, kot ju opredeljuje Pakt za stabilnost in rast. Odstopanje od načela srednjeročne uravnoveženosti javnih financ vsebinsko pomeni dopustitev višje rasti očiščenih izdatkov, kot določene v potrjenem Srednjeročnem fiskalno-strukturnem načrtu, brez da se sproži popravljalni mehanizem iz prejšnjega člena.

V drugem odstavku se opredeli, da nastanek nacionalne odstopne klavzule ugotovi vlada po pridobitvi mnenja Fiskalnega sveta. Zahtevo za uporabo te klavzule nato posreduje Evropski komisiji in Svetu EU.

V tretjem odstavku pa se opredeli postopek po prenehanju izjemnih okoliščin. Takrat vlada po potrebi pripravi revidiran Srednjeročno fiskalno-strukturni načrt ali pa ponovno sledi fiskalni poti iz veljavnega Srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta.

**K 12. členu:**

Predlagana določba razveljavlja veljavni Zakonu o fiskalnem pravilu ter nekatere določbe Uredbe o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna in Zakona o javnih financah, ki se nanašajo na srednjeročno načrtovanje fiskalne politike in fiskalno disciplino, ki so s tem zakonom določene drugače.

**K 13. členu:**

Določba 17. člena določa rok za začetek veljavnosti tega zakona.

#### IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

<https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO7056>

#### V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

/

#### VII. PRILOGA

##### **Osnutek s prenovljenim Zakonom o fiskalnem pravilu povezanih sprememb Zakona o javnih financah**

Z izvajanjem Zakona o fiskalnem pravilu je tesno povezano tudi poglavje 1.A Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10 in 76/23), ki ga bo zaradi prenove Zakona o fiskalnem pravilu, kot prikazano v tem gradivu, tudi potrebno prenoviti. V nadaljevanju je predstavljen osnutek prenovljenega poglavja 1.A in s tem povezane spremembe 13. in 14. člena Zakona o javnih financah, ki bodo vključene v novelo Zakona o javnih financah, ki je v pripravi.

xx. člen

Poglavje 1.A se spremeni tako, da se glasi:

»1.A SREDNJEROČNO NAČRTOVANJE FISKALNE POLITIKE IN FISKALNA DISCIPLINA

9.a člen

(napoved makroekonomskih agregatov in priprava scenarija)

- (1) Urad, pristojen za makroekonomske analize in razvoj, najpozneje v desetih dneh po objavi statističnih podatkov o rasti bruto domačega proizvoda v zadnjem četrtletju preteklega leta, ministrstvu, pristojnemu za finance, posreduje pomladansko napoved makroekonomskih agregatov za tekoče in najmanj naslednja štiri leta (v nadaljnjem besedilu: pomladanska napoved) v dveh scenarijih (z in brez ukrepov ločeno), ter primerjavo med to napovedjo in zadnjo napovedjo Evropske komisije (v nadaljnjem besedilu: EK) z obrazložitvijo znatnih odstopanj.
- (2) V letu, ko se pripravlja srednjeročni fiskalno-strukturni načrt ali njegova revizija urad, pristojen za makroekonomske analize in razvoj, ministrstvu, pristojnemu za finance, posreduje pomladansko napoved za tekoče in najmanj naslednjih sedemnajst let.
- (3) Urad, pristojen za makroekonomske analize in razvoj, najpozneje v desetih dneh po objavi statističnih podatkov o rasti bruto domačega proizvoda v drugem četrtletju tekočega leta in prve letne ocene gospodarske rasti v preteklem letu, ministrstvu, pristojnemu za finance, posreduje jesensko napoved makroekonomskih agregatov za tekoče leto in najmanj naslednja štiri leta (v nadaljnjem besedilu: jesenska napoved), ter primerjavo med to napovedjo in zadnjo napovedjo EK z obrazložitvijo znatnih odstopanj.
- (4) Urad, pristojen za makroekonomske analize in razvoj, napovedi iz prvega in drugega odstavka tega člena posreduje v seznanitev vladi in jih javno objavi na svojih spletnih straneh.

9.b člen

(priprava napovedi prihodkov oziroma prejemkov in odhodkov oziroma izdatkov)

- (1) Na podlagi pomladanske napovedi in usmeritev pristojnega ministrstva institucionalne enote, ki sodijo v sektor država, katerih višina odhodkov presega 50 milijonov evrov v preteklem letu,

- pripravijo napovedi prihodkov in odhodkov za tekoče leto in naslednja štiri leta in jih do 15. marca tekočega leta posredujejo ministrstvu, pristojnemu za finance in Fiskalnemu svetu.
- (2) Javne agencije in javni skladi, katerih ustanoviteljica je država, svoje napovedi prihodkov in odhodkov za tekoče leto in naslednja tri leta najpozneje do 15. marca in 20. septembra tekočega leta posredujejo ministrstvu, pristojnemu za finance in Fiskalnemu svetu.
  - (3) Na podlagi pomladanske ali jesenske napovedi in usmeritev pristojnega ministrstva Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije oziroma Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije pripravi okvirne finančne projekcije prejemkov in izdatkov za tekoče leto in naslednja tri leta in jih do 15. marca in 20. septembra tekočega leta posreduje ministrstvu, pristojnemu za finance in Fiskalnemu svetu.
  - (4) Pristojno ministrstvo usmeritve iz prvega in tretjega odstavka tega člena izda do 10. marca tekočega leta.
  - (5) Ministrstvo, pristojno za finance uporabi podatke iz prvega do tretjega odstavka tega člena v okviru priprave srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta, osnutka proračunskega načrta oziroma letnega poročila o napredku.
  - (6) Osnutek proračunskega načrta, pripravljen skladno z Uredbo 2013/473, Ministrstvo za finance do 15.10 posreduje Evropski komisiji  
Podrobnejši prikazi za centralno raven države in sklade socialne varnosti ter informacije o vplivu ostalih enot na salde in dolgove sektorja država se pripravljajo v okviru zahtev Uredbe Sveta 479/2009 o uporabi Protokola o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je priloga k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti.
  - (7) Osnutek proračunskega načrta se prilagodi z najnovejšo makroekonomsko napovedjo in z oceno realizacije štirih blagajn javnega financiranja v tekočem letu.
  - (8) Če se, do prve proračunske seje ugotovi, da je treba načrtovane izdatke sektorja država znižati, vlada določi ukrepe za doseganje javnofinančnih ciljev.
  - (9) Na podlagi odločitve vlade iz prejšnjega odstavka pristojni minister posreduje zahtevo za popravek napovedi ali finančne projekcije predlagateljem napovedi iz prvega in drugega odstavka tega člena ter Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

9.c člen  
(proračunske projekcije sektorja država)

Ministrstvo, pristojno za finance, pripravlja srednjeročni fiskalno-strukturni načrt, letno poročilo o napredku, proračunske napovedi, osnutek proračunskega načrta, ter poročilo o ukrepih, sprejetih na podlagi priporočila ali poziva Sveta v postopku s čezmernim primanjkljajem v skladu z zahtevami Pakta za stabilnost in rast.

9.č člen  
(podatki o institucionalnih enotah sektorja država)

- (1) Statistični urad Republike Slovenije od leta 2026 dalje na svoji spletni strani objavlja četrtletne ocene oziroma podatke o dolgu in saldu za podsektorje centralne in lokalne ravni sektorja država ter sklada socialnega zavarovanja za preteklo četrtletje skladno z metodologijo ESA.
- (2) Ministrstvo, pristojno za finance, pripravi in na svoji spletni strani objavi informacije: v zvezi s pogojnimi obveznostmi, ki bi lahko imele velik vpliv na proračune institucionalnih enot sektorja država, vključno z državnimi poroštvi, javno zasebnimi partnerstvi, ki so evidentirana zunaj bilanc sektorja država, in nedonosnimi posojili in obveznostmi, ki izhajajo iz delovanja javnih družb, med drugim tudi njihov obseg. Ministrstvo za finance objavi tudi informacije o udeležbi sektorja država v kapitalu zasebnih in javnih družb, kadar gre za ekonomsko pomembne zneske. Podatke o obsegu obveznosti javnih družb pripravi Statistični urad Republike Slovenije. Ministrstvo za finance objavi tudi informacije o pogojnih obveznostih, povezanih z nesrečami in podnebjem, ki v največji možni meri upoštevajo informacije o fiskalnih stroških, nastalih zaradi nesreč in šokov, povezanih s podnebjem, pri čemer se opiše tudi metodologijo, na podlagi katere so te informacije pripravljene. «

xy. člen

V 13. členu se v tretji odstavku spremeni tako, da se glasi:

»(3) Predlog proračuna države za posamezno leto, ki ga vlada predlaga v sprejetje Državnemu zboru, mora odražati usmeritve iz srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta.«

xz. člen

V 14. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Proračunski memorandum države je dokument vlade, ki vsebuje vsaj:

1. zadnjo napoved gospodarskih gibanj in ključnih makroekonomskih agregatov, pripravljenih na podlagi napovedi iz prvega oziroma tretjega odstavka 9.a člena tega zakona;
2. opise ukrepov in ekonomskih kategorij, ki odražajo usmeritve iz Srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta in Osnutka proračunskega načrta preteklega leta;
3. politiko upravljanja dolga proračuna države.«